

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: /FRPS/340/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

384/2011. (XII. 20.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹2011. június 20-án előterjesztett **panaszát** a 2011. december 20-án megtartott zárt ülésén – dr. Kádár András Kristóf testületi tag különvéleményével - hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést fogantató szerv – a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben egyrészt alapjogot sértő intézkedés nem történt, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos 2011. június 20-án, a Testület panaszirodáján személyesen terjesztette elő panaszát, amelyben a BRFK VII. és VIII. Kerületi Rendőrkapitányságának eljárását nehezményezte. Előadta, hogy 2011. május 27-én telefonos bejelentésére érkeztek ki a rendőrök a tulajdonában lévő étterembe. A bejelentés indoka az volt, hogy az étterem bérlője, és annak családja fenyegetően lépett fel a panaszossal szemben, és annak ellenére akartak vagyontárgyakat kivinni a bérleményből, hogy a köztük érvényben lévő szerződés szerint erre nem lett volna lehetőségük. A rendőrök a panaszos elmondása szerint csak felvilágosították a bérlőt, hogy a panaszos zálogjoga miatt nem vihet el semmit az étteremből, de nem tessékelték ki a jelenlévőket a helyiségből. A panaszos elmondása szerint a bérlőnek nagyjából 10 ismerőse jelent meg az étteremben, akiknek egyikével a kitérő rendőr ismerősként vonult el beszélgetni, ezért a panaszos úgy véli, hogy a rendőri intézkedés

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

elfogulatlansága erősen megkérdőjelezhető. Elmondja, hogy az ajtóban a bérlő egyik ismerőse őt a rendőrön átnyúlva rángatta, azonban a rendőrök nem tettek semmit ennek megakadályozása érdekében.

Amint a rendőrök elmentek, a bérlő és társai megkezdték az értékesebb ingóságok kihordását autóikba az üzlethelyiségből, miközben hangoskodtak és sértegették a panaszost. Mikor a bérlő nagybátyja a panaszos fejére ütött, a panaszos ismét hívta a rendőrséget, azonban csak nagyjából másfél óra múlva értek ki a helyszínre. A panaszos kérte a rendőröket, hogy nézzék meg, milyen állapotban van a konyha, de elmondása szerint ennek a kérésének nem voltak hajlandóak eleget tenni. A rendőrök csak annyit közöltek, hogy a panaszos vetessen fel látelleletet és tegyen feljelentést, miközben kiterelték a bérlőt és társait, és megvárták, míg azok a gépkocsikkal távoznak. A panaszos még a helyszínen szeretett volna feljelentést tenni, azonban úgy tájékoztatták, hogy erre legközelebb hétfőn, a BRFK VIII. Kerületi Rendőrkapitányságon lesz lehetősége. A panaszos hétfőn a tájékoztatásnak megfelelően megjelent a BRFK VIII. Kerületi Rendőrkapitányságon, ott azonban közölték vele, hogy ügyében már hivatalból megindult az eljárás.

2) 2011. június 15-én a panaszos bement a BRFK VII. Kerületi Rendőrkapitányságra, abból a célból, hogy újabb feljelentést tegyen, ezúttal a P. nevű étterem ellen, mivel az a panaszos étterme nevével visszaélve terjeszt szórólapokat a városban. 2 óra várakozást követően a panaszos úgy döntött, távozik. A rendőrségen azt mondták a panaszosnak, hogy 3 órával később menjen vissza, de felhívták rá a figyelmét, hogy ezt követően is elképzelhető, hogy nem tudják majd fogadni. A kapuszolgalatot ellátó őr rögzítette adatait, majd kétszer is bement, hogy megkérdezze, mikor kerülhet sorra a panaszos. A Testület létezéséről a panaszos a Rendőrkapitányságon tett látogatása során szerzett tudomást, őt a panasztétel lehetőségéről nem tájékoztatták – ezt a rendőri mulasztást is sérelmezi panaszában.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) A BRFK VIII. Kerületi Rendőrkapitányság parancsnoka a BRFK Hivatalának megkeresésére kivizsgálást folytatott le, melynek során megállapította, hogy az intézkedésre azért került sor, mert a panaszos éttermében szóváltás alakult ki a tulajdonos és a bérlő között. A 2011. május 27-én foganatosított első rendőri intézkedésről jelentés készült. Az intézkedést 20 óra 50 perckor kezdte meg egy r. törzsőrmester, valamint egy r. őrmester, majd azt jogi felvilágosítással fejezték be, és a központ engedélyével 21 óra 35 perckor hagyták el a helyszínt.

A Központi Ügyelet által továbbított 2011. május 27-én kelt első intézkedési lap a fentiekhez képest annyi többletinformációt tartalmaz, hogy a bejelentés tartalma szerint 20 fős társaság gyűlt össze az étteremben, azonban a bejelentés ezen része valótlan volt, mivel sokkal kevesebben voltak jelen a helyszínen.

A második intézkedéssel kapcsolatosan semmilyen irat nem volt fellelhető a BRFK VIII. Kerületi Rendőrkapitányságon, ezért felvették a kapcsolatot a Központi Ügyelettel, ahonnan továbbították részükre az intézkedési lapot. Ezek alapján elmondható, hogy a panaszos

második bejelentését 21 óra 33 perckor tette meg, a küldést 21 óra 42 perckor adták ki a kerületnek, majd 22 óra 38 perckor a szolgálatot teljesítő egységnek.

2) Az intézkedést foganatosító r. törzsőrmester jelentése szerint, aznap este gépkocsizó járőrszolgálatot látott el, amikor 20 óra 45 perckor azt az utasítást kapta a központtól, hogy jelenjen meg a panaszos éttermében, mert onnan bejelentés érkezett, hogy az ételbár tulajdonát képező tárgyakat, eszközöket jogtalanul el akarják vinni. A r. törzsőrmester 20 óra 50 perckor érkezett meg a címre, ahol a bejelentő fogadta. A bejelentő elmondta, hogy az étterem az ő tulajdonát képezi, és ő adta bérbe 2010. november 15-én két személynek, akiknek személyes adatait a rendőr rögzítette. A két bérlő egymással rokoni kapcsolatban áll, unokatestvérek, és közösen alakítottak egy vendéglátó kft-t. A bérleti szerződést, amelyet közjegyző hitelesített, 5 évre kötötték, de az elmúlt időszakban az üzlet nem volt nyereséges, és csődbe ment. A panaszos elmondta, hogy bérlője 2011. május 27-ei hatállyal a bérleti szerződés megszüntetését kérte, de szóban úgy egyezett meg a panaszossal, hogy 2011. május 29-én kifestett, kitararított állapotban adja át az éttermet számára. A panaszos azt sérelmezte, hogy a bérlő még mindig ott tartózkodott, pedig a szerződés szerint a vendéglátó helyiséget aznap kellett volna átadniuk. A panaszos a szóbeli megállapodásról időközben elfeledkezve, 2011. május 30-ai nappal már kiadta az ingatlant a következő bérlőnek.

A r. törzsőrmester a konfliktus résztvevőit a központon keresztül KIR, valamint a SIS-rendszerekben ellenőrizte, és megállapította, hogy nem szerepelnek az adatbázisokban. A r. törzsőrmester a panaszosnak és a bérlőnek a jogi felvilágosítást megadta, melyet azok tudomásul vettek, és a helyszínt a központ engedélyével 21 óra 35 perckor elhagyták.

3) A BRFK Rendészeti Szervek Közrendvédelmi Főosztály Szakszolgálati Osztályának osztályvezetője 2011. november 9-én kelt levelében tájékoztatta a Testületet a panasz kivizsgálásának eredményéről. A kivizsgálás megállapította, hogy az intézkedésnél jelen lévő személyek közül a rendőrök senkit sem ismertek személyesen. A két fél egy-egy képviselőjét azért hívták felre, hogy egymástól függetlenül, és egymástól nem zavartatva is meghallgassák őket. A rendőrök egyáltalán nem próbálták megakadályozni, hogy a panaszos bérlői kiürítsék a helyiséget, de ennek oka az volt, hogy ilyen szándékra utaló jeleket nem tapasztaltak a helyszínen. A rendőrök elmondásuk szerint a helyszínre érkezve annyit tapasztaltak, hogy hangos szóváltás alakult ki a bérlő és a panaszos között, a feszültség nyilvánvalóan érezhető volt a felek között.

Az első esetben történt rendőri intézkedés során a polgári peres jellegű jogvitájukban az ellenérdekelt felek a szükséges felvilágosítást megkapták, és mindkét fél úgy nyilatkozott, hogy azt tudomásul vette. A rendőrszolgálat arra való tekintettel távozott a helyszínről, hogy további rendőri intézkedésre okot adó körülményt nem tapasztalt. A panaszos konyháját azért nem tekintették meg, mert a panaszos nem kérte, és a feljelentéssel kapcsolatban az osztályvezető rögzíti, hogy a panaszos nem jelezte az intézkedő rendőrök felé, hogy feljelentéssel kíván élni.

A második esetben a helyszínre küldött járőrök a Ny. pályaudvarnál teljesítettek gyalogos járőrszolgálatot. A BRFK Központi Ügyeleti Főosztály bevetés-irányítójának utasítására a pályaudvarnál lévő szolgálati gépkocsival indultak a helyszínre, ahová az utasítás kiadásától számított 15-20 percen belül meg is érkeztek. Az intézkedő rendőrök elmondása szerint a panaszos csak annyit közölt, hogy a bérlő nem akarja elhagyni az éttermet, majd amikor az a

rendőrök odaérkezése után eltávozott, megköszönte a segítséget. A panaszos az intézkedés végén a rendőrök felé semmilyen más problémát nem jelzett.

Az iratokból megállapítható, hogy az osztályvezető levelében a szintén csatolt rendőri jelentések állításait összegzi. 2011. november 7-én kelt jelentésében az egyik intézkedő r. törzsőrmester még annyi új információt közölt, hogy a panaszos bérlője az étteremben elmondta, hogy addig tartózkodott ott, amíg személyes dolgait a panaszos jelenlétében összeszedte. A bérlő azt is közölte a r. törzsőrmesterrel, hogy „már el akarta hagyni a helyszínt, csak megvárta az újabb rendőri intézkedést, mivel már az este folyamán történt más rendőri intézkedés a bérleti jogviszonnyal kapcsolatban, ahol mindkét fél megkapta a kellő jogi felvilágosítást”. A panaszos egyetlen kérése az volt, hogy a bérlő hagyja el az étterem területét, mivel a késő esti időpontban már nagyon fáradt volt. Amikor ez megtörtént, a panaszos az intézkedést megköszönte, a r. törzsőrmester pedig a központ engedélyével a helyszínt elhagyta.

4) A panaszos 2011. június 6-án kelt feljelentésében lopással vádolja meg a volt bérlőt, arra hivatkozva, hogy szerződésük rendelkezései szerint az üzletbe bevitt eszközökre tartozás esetén a panaszosnak zálogjoga keletkezik. Tartozásai rendezéséig a volt bérlő semmit sem vihetett volna ki az étteremből, ennek ellenére saját tárgyain túl a panaszos ingóságait is elszállította. A panaszos az eltűnt tárgyakat leltárjegyzékben, a rongálásokat pedig egy jegyzőkönyvben vette számba, és csatolta az ügy irataihoz.

5) A VIII. Kerületi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztályának Gazdaságvédelmi Alosztálya 2011. június 24-én a panaszost sikkasztás vétségének magalaposított gyanúja miatt indult büntetőeljárásban hallgatta ki tanúként. Vallomásában a panaszos annyival egészítette ki a korábban elhangzottakat, hogy a volt bérlő, ismerőseivel együtt meg is fenyegette.

6) A BRFK Központi Ügyeleti Főosztály, III. Számú Ügyeleti Osztályának főosztályvezetője a Testületet arról tájékoztatta, hogy a bejelentés hanganyaga már nem áll rendelkezésre, mivel az Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 42. § (7) bekezdése alapján a hanganyagok megőrzési ideje 30 nap.

7) A BRFK VII. Kerületi Rendőrkapitányságán az ügyeletes tiszt 2011. június 20-án jegyzőkönyvben rögzítette a panaszos bejelentését. Ebben a panaszos előadta, hogy ő a G. Pizzéria tulajdonosa, amit bérbe adott, de a bérlő szerződésbontás után, 2011. május 27-én, a rendőrség jelenlétében távozott üzletéből. Ennek során magával vitte a panaszos néhány saját eszközét, valamint olyan tárgyakat is, amelyek a panaszosnak zálogjoga volt. A panaszos ennek okán tett feljelentést a BRFK VIII. Kerületi Rendőrkapitányságon. A panaszosnak tudomása van róla, hogy volt bérlője jelenleg a P. nevű kocsmában dolgozik, de olyan szórólapokat terjesztenek, amelyek a cím és a telefonszám kivételével teljes mértékben megegyeznek a panaszos étterme, a G. Pizzéria által használt szórólapokkal. A panaszos szerint étterme nevével visszaélnék. Úgy véli, hogy üzlete hírének megrontásában volt bérlőjének van szerepe, mivel az éttermével szembeni közért eladója arról számolt be, hogy megismerte az üzletébe belépő volt bérlőt, aki adott neki a hamisított szórólapokból, és arra kérte, hogy terjessze azokat.

8) A BRFK VII. Kerületi Rendőrkapitányság Hivatala a BRFK Hivatalának megkeresésére, 2011. július 12-én meghallgatási jegyzőkönyvet vett fel. A 2011. június 15-én objektumőri

szolgálatot ellátott biztonsági őrt hívták fel nyilatkozattételre arról, hogy találkozott-e aznap a panaszossal a rendőrség épületében. Kérdésre az objektumőr elmondta, hogy ő egy nappal korábban, 2011. június 14-én találkozott a panaszossal, aki nagyjából este 8 órakor másodmagával jelent meg a kapitányság épületében. Az objektumőr tájékoztatta az ügyeletes tisztet a panaszos látogatásáról, azonban mivel egyidejűleg több külföldi személy bejelentéseit rögzítette, az objektumőr várakozásra kérte a panaszost és kísérőjét. A panaszos nagyjából 1 órányi várakozást követően megkérdezte, hogy ha az épületet elhagyják, és 2-3 óra múlva visszatérnek, biztosan ők kerülnek-e sorra. Az objektumőr erre úgy tájékoztatta őket, hogy sorszám húzására nincsen lehetőség, és ha távoznak, nincs rá biztosíték, hogy azonnal fogadják majd őket visszatérésüket követően. A panaszos felháborodva jelezte, hogy már a BRFK VIII. Kerületi Rendőrkapitányságon sem jártak sikerrel, és távozásuk előtt még telefonon felhívták a panaszirodát.

A BRFK VII. Kerületi Rendőrkapitányság megküldte az illetékességi területén történt bűncselekményekről 2011. június 14-én készített napi jelentést, valamint azon meghallgatások releváns iratait, amelyeket a panaszos várakoztatása alatt folytattak le. Az iratokból kitűnik, hogy a panaszos látogatásának napján, a kapitányságon számos intézkedést igénylő ügy volt folyamatban, azonban az iratok jelen ügghöz való kapcsolódásának hiánya miatt azok ismertetésétől a Testület eltekint.

9) A BRFK VII. Kerületi Rendőrkapitányság a főügyeletet is meghallgatta, a panaszos által 2011. június 20-án tett bejelentéssel kapcsolatban. A meghallgatott elmondta, hogy az esti órákban jelent meg a panaszos, akinek beszámolóját rögzítette a jegyzőkönyvben. A főügyeletes beszámolója szerint arról nem tett említést, hogy korábban járt már a kapitányságon, vagy máshol a sérelmére elkövetett bűncselekményekkel kapcsolatban. A főügyeletes június 15-ei, korábbi szolgálata alatt nem emlékszik, hogy találkozott volna a panaszossal, illetve, hogy az objektumőr jelezte volna érkezését.

III.

A Testületnek először abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a panaszos a rendelkezésére álló határidőben adta-e elő panaszát

Az Rtv. 93. §-ának (1) bekezdése szerint a Testülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemtől később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított 8 napon belül lehet előterjeszteni.

Az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdése szerint: „Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről”. A Testület töretlen gyakorlata szerint a törvényben írt, „e törvényben rögzített panasz lehetősége” jogszabályi fordulat azt a kötelezettséget rója az intézkedő rendőrré, hogy az intézkedést követően az Rtv. szerinti panasz lehetőségéről teljes körben – tehát a rendőrségi és a Testület előtti panaszjelzés lehetőségére egyaránt utalva, valamint a határidőkre is kiterjedően – adjon az intézkedés alá vont állampolgárnak tájékoztatást.

A rendőrség álláspontja szerint, a panaszossal szembeni intézkedést a jogi felvilágosítás megadásával fejezték be. A panaszos ugyanakkor, egyebek mellett azt is sérelmezi, hogy az

éttermében 2011. május 27-én intézkedő rendőrök elmulasztották őt panaszjogáról tájékoztatni – ennek következtében a Testület létezéséről csak 2011. június 15-én, a rendőrkapitányságon tett látogatása során szerzett tudomást. Tekintettel a rendőrségi álláspont, és a panaszos előadása közötti ellentétre, a panaszjogról való tájékoztatás megtörténte nem volt kétséget kizárólag megállapítható.

Amennyiben a panaszos valóban nem kapta meg a jogorvoslati jogaira vonatkozó megfelelő tájékoztatást, a Testület meggyőződése szerint rendkívül méltánytalan lenne a rendőrség esetleges mulasztását terhére értékelni. A Testület a panaszt csak abban az esetben utasíthatta volna el elkésettségre hivatkozva, ha egyértelműen megállapítható lett volna, hogy a panaszt jogorvoslati jogosultságairól a határidőre kiterjedően is felvilágosították, és ő ennek ellenére a határidő túllépésével terjesztette elő panaszát.

Mindezekre figyelemmel, a panaszos 2011. június 20-án előadott panaszát a Testület határidőben előterjesztettnek tekintette, és annak érdemi elbírálása mellett döntött.

A) A panaszos által kifogásolt események közül a Testület elsőként a 2011. május 27-én, az étteremben történeteket vonta vizsgálata alá.

Összefoglalva a panaszos által tett megállapításokat, a panaszos a rendőrség különféle mulasztásait sérelmezi, és a rendőrök elfogultságát jelöli meg e mulasztások indokaként. A panaszos nehezményezi, hogy a rendőrök, bár felvilágosították a bérlőket arról, hogy nincs joguk vagyontárgyakat kivinni az étteremből, mégsem tettek semmit annak érdekében, hogy ennek megtörténtét megakadályozzák. A rendőrök még azt megelőzően távoztak a helyszínről, hogy a bejelentés tárgyát képező eseménynek vége szakadt volna, és mikor az őt ért tetteles inzultus miatt a panaszos ismét kihívta őket, csak másfél óra múlva értek vissza a helyszínre. A panaszos megkérte a visszatért rendőröket, hogy nézzék meg a kiürített konyhát, azok erre nem voltak hajlandók, csak közölték vele, hogy vetessen fel látteleletet és tegyen feljelentést – a feljelentés felvételére azonban nem került sor, mivel úgy tájékoztatták a panaszost, hogy erre személyesen a kapitányságon lesz majd módja. A panaszos beszámolója szerint ugyan a rendőrök ezt követően már intézkedtek a bérlővel és társaival szemben – azonban mivel csak kiterelték őket az étteremből – tulajdonképpen pontosan ezzel segítve elő, hogy a már kihordott vagyontárgyakat a helyszínről el is szállíthassák – az intézkedés maga is mulasztásként értelmezhető. Ezen túlmenően a panaszos sérelmezi, hogy a jogorvoslati jogról történő tájékoztatása is elmaradt.

A Testület megállapította, hogy a rendőrség a panaszos által sérelmezett mulasztásai, valamint a rendőrség passzivitása érintették a panaszosnak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 2. § (1) bekezdéséből levezetett tisztességes eljáráshoz való jogát, valamint az Alkotmány 57. § (5) bekezdésében írt jogorvoslati jogát – az alábbiak szerint.

1) A Testületnek körül kellett járnia azt a kérdést, hogy keletkezett-e a rendőrségnek intézkedési kötelezettsége, és ha igen, eleget tett-e ennek a panaszos mindkét telefonos bejelentésének észlelését követően.

Az Rtv. 13. § (1) bekezdése szerint, a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni, vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő

vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Az intézkedés idején hatályos Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 3. § (1) bekezdése az Rtv. előírásait a következőkkel egészíti ki: bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha ilyet hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli.

A Testület rendelkezésére bocsátott dokumentumok, valamint a panasznak a bejelentéssel kapcsolatos információi alapján megállapítható, hogy a bejelentés a közbiztonságot, valamint a közrendet veszélyeztető cselekményre hívta fel a rendőrség figyelmét, tehát intézkedési kötelezettsége keletkezett.

A panaszos bejelentésében rögzíti, hogy 2011. május 27-én két alkalommal hívta a segélyhívót. Az első esetben késedelemről nem tesz említést, azonban kifogásolja, hogy a rendőrök bár intézkedtek, de nem olyan módon, hogy az bármilyen gyakorlati eredményre vezethetett volna. Helyszínre érkezésüket követően elmondták a bérlőnek, hogy nem vihet el semmit a helyszínről, ugyanakkor nem tettek semmit annak érdekében, hogy ez ne is következhesse be. A BRFK VII. Kerületi Rendőrkapitányság által a Testület rendelkezésére bocsátott intézkedési lap tanúsága szerint a bejelentést 20 óra 35 perckor tették meg, a parancsnoki kivizsgálásban rögzítettek szerint az intézkedést 20 óra 50 perckor kezdték meg a rendőrség munkatársai. A kivizsgálás rögzíti, hogy az intézkedést „jogi felvilágosítással fejezték be”, arról azonban nem esik szó, hogy azt megelőzően mi történt. Az intézkedési lapon az eljáró rendőr egyedül arról tesz említést, hogy egy bérleti jogvita kapcsán jogi felvilágosítást adott az érintetteknek, valamint megjegyzi, hogy a telefonos bejelentésben említett 20 fős tömeg nem volt jelen a helyszínen. A rendőrségi jelentésekben található arra utalás, hogy a „feleket ellenőrizték a KIR, illetve a SIS rendszerekben”, tehát valószínűsíthető, hogy igazoltatásra is sor került, azonban ezzel összefüggésben a panaszos semmiféle kifogást nem emelt.

A kérdés, melyet a Testületnek vizsgálnia kell, az, hogy elvárható-e a rendőrségtől, hogy egy polgári jogvita részleteiről tájékozódva mintegy a helyszínen „tegyen igazságot” a felek között, és intézkedjen az általa jogszerűnek vélt állapot védelme érdekében.

A Testületre vonatkozó hatásköri rendelkezések értelmében le kell szögezni, hogy a Testület nem jogosult polgári jogi minősítés szempontjából állást foglalni az ügyben, mivel ez az erre hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróság feladata. Az intézkedések alapjául szolgáló cselekményeket a Testület pusztán abból a szempontból vizsgálja, vizsgálhatja, hogy a rendőrség által adott tájékoztatás és felvilágosítás, illetőleg az annak alapján megtett intézkedés mennyiben tekinthető helytállóknak az adott helyzetben.

Az Rtv. 1. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőrség feladata a közbiztonság és a közrend védelme, az államhatár őrzése, a határforgalom ellenőrzése, az államhatár rendjének fenntartása, a terrorizmus elleni küzdelem, valamint az Rtv.-ben meghatározott bűnmegelőzési, bűnfelderítési célú ellenőrzés.

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) kommentárja rámutat, hogy a rendőrség közigazgatási szervekkel való együttműködését szintén az Rtv. rendelkezései alapozzák meg.

A rendőrség bírósági végrehajtási eljárásban való közreműködéséről az Rtv. 39. § (1) bekezdésének e) pontja külön is rendelkezik. A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) alapvető rendelkezései között, az 5. §-ban leszögezi, hogy: „A bírósági végrehajtás során állami kényszerrel is el kell érni, hogy a pénzfizetésre, illetőleg az egyéb magatartásra kötelezett [...] teljesítse a kötelezettségét. Az állami kényszer – az Rtv. keretei között – elsősorban az adós vagyoni jogait korlátozhatja, kivételesen az adós személyiségi jogait is érintheti. Az adós személye elleni kényszcselekményt – a bíróság, illetőleg a bírósági végrehajtó (a továbbiakban: végrehajtó) intézkedése alapján – a rendőrség végzi el. A rendőrség jogosult és köteles mindazokat a kényszerítő intézkedéseket megtenni és kényszerítő eszközöket alkalmazni, amelyek a rendőrségről szóló jogszabályok szerint megtehetőek, illetőleg alkalmazhatók, és az adott esetben a végrehajtás eredményes befejezéséhez szükségesek.”

Az Rtv. hivatkozott 1. §-a szerint a rendőrség feladata elsődlegesen a közbiztonság és a közrend védelme. Az Rtv. 2. § (2) bekezdésének a) és b) pontja alapján a rendőrség, feladatának ellátása során együttműködik az állami és helyi önkormányzati szervekkel, a társadalmi és a gazdálkodó szervezetekkel, az állampolgárokkal és azok közösségeivel, valamint segítséget nyújt – a jogszabályban meghatározott esetben – az állami és a helyi önkormányzati szervek hivatalos eljárásának zavartalan lefolytatásához. A fentiekből kitűnik, hogy a rendőrség az állami szervek munkáját támogatja, azonban egyáltalán nem arra hivatott, hogy ezen szervek hatáskörét elvonva, döntéseket hozzon és azok kikényszerítéséről nyomban saját maga gondoskadjék. A rendőrség ilyen jellegű közreműködése alapjául hatósági határozat szolgálhat.

A Testület a kérdést megvizsgálva arra a meggyőződésre jutott, hogy a rendőrség részéről egyáltalán nem várható el, hogy a felek polgári jogi jogvitájában a helyszínen döntést hozzon. Az ilyen jellegű tevékenység a rendőrség jogszabályokban meghatározott feladatától idegen, a rendőrség nem ezen tevékenység ellátására hivatott. Egy a helyszínen intézkedő járőr sem a kellő eszközöknek, sem pedig a szükséges információknak nincs birtokában – intézkedési kötelezettsége arra korlátozódik, hogy a helyszínt felmérve állást foglaljon abban a kérdésben, hogy fennáll-e olyan, a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető körülmény, amely miatt egyéb rendőri intézkedések fogantatása indokolt.

A panaszos elmondása szerint, amikor másodszorra is értesítette a rendőröket, azok csak kb. másfél óra múlva érkeztek ki a helyszínre. Az intézkedési lap adatai szerint a bejelentést 21 óra 33 perckor tette meg a panaszos, a kerületnek a feladatot a központ 21 óra 42 perckor adta ki, az egységet pedig 22 óra 38 perckor küldték ki a helyszínre. A BRFK Rendészeti Szervek közrendvédelmi Főosztály Szakszolgálati Osztály vezetőjének jelentése szerint a második esetben helyszínre küldött járőrök a Ny. pályaudvar területén teljesítettek gyalogos járőrszolgálatot. A BRFK Központi Ügyeleti Főosztály bevetés-irányítójának utasítására a pályaudvarnál lévő szolgálati gépkocsival a helyszínre indultak, az utasítás kiadásától számított 15-20 percen belül pedig a helyszínen voltak. Összességében megállapítható, hogy a panaszos, valamint a rendőrség állításai között ellentmondás nem mutatkozik: a panaszos által említett másfél órás időtartamnak nagyságrendileg megfeleltethető a bejelentés megtétele és az egység kiküldése között eltelt óra, és a kiérkezéshez szükséges 15-20 perc együttes hossza.

A Testület úgy véli, hogy a rendőrök, mivel a helyszínre kimentek, a felek viszonyáról tájékozódtak, és a szükséges jogi felvilágosítást megadták, maradéktalanul eleget tettek intézkedési kötelezettségüknek, tehát ebben a vonatkozásban a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga nem szenvedett sérelmet. Tekintettel arra, hogy a panaszolt ügy elsődlegesen nem a rendőrség hatáskörébe tartozó kérdés, a rendőrök intézkedési kötelezettségük kereteit lépték volna túl, amennyiben a panaszos bérlőjét önkényesen, hatósági határozat hiányában megakadályozták volna vagyontárgyainak elvitelében. A panaszos a rendőrség másodszori, késedelmes kiérkezésre vonatkozó álláspontját a Testület nem osztja. Annak fényében, hogy az intézkedésre pénteken, Budapest egyik központi kerületében, kései időpontban került sor, a rendőrség ebben az időszakban fennálló leterheltségét figyelembe véve a bejelentés és a kiérkezés között eltelt másfél óra nem tekinthető olyan késedelemnek, amely a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét megalapozhatná. A késedelem jelentőségének mérlegelésekor a Testület figyelemmel volt arra a tényre is, hogy a panaszos éttermében a rendőrségnek néhány órával korábban már volt alkalma meggyőződni arról, hogy intézkedésre okot adó körülmény nem áll fenn.

A Testület ehelyütt megjegyzi, hogy az utóbbi időben, gyakorlatában rendkívüli számban fordulnak elő olyan ügyek, amelyek polgári jogvitákkal, valamint a rendőrség ezekben való közreműködésével kapcsolatosak. Ennek okán a Testület az Országos Rendőr-főkapitányság megkeresését látja indokoltnak annak érdekében, hogy egy módszertani útmutató kiadásával a rendőrség ilyen irányú gyakorlatának egységesítése megtörténhessen.

2) A panaszos sérelmezi, hogy a rendőrök részrehajló módon jártak el vele szemben. Elmondása szerint a bérlő helyszínen megjelent barátainak egyikével a kiérkező rendőr ismerősként vonult el beszélgetni, ennek alapján pedig úgy véli, hogy a rendőri intézkedés elfogulatlansága erősen megkérdőjelezhető.

Az Rtv. 13. § (2) bekezdése szerint a rendőr köteles a törvény rendelkezéseinek megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni. Az iménti szabály, általános jelentőséggel bír, a Testület e vonatkozásban elvi élel jegyzi meg, hogy az Rtv. 13. § (2) bekezdésének szóhasználatában az „intézkedés” nem csak az Rtv. V. fejezetében foglalt, illetve a 92. § szerinti intézkedéseket jelenti, hanem általában a rendőri cselekvést.

Az Rtv. fent idézett, a részrehajlás mentes ügyintézésre vonatkozó rendelkezése az Alkotmánynak egyrészt a tisztességes eljárást garantáló, másrészt a 70/A. §-ban biztosított jogegyenlőségre, a megkülönböztetés tilalmára vonatkozó szabályának érvényesítését szolgálja. Ilyen rendelkezések minden jogilag szabályozott eljárásban (a Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény, a Ket., illetve a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény) található azzal, hogy e követelmény érvényesülését eljárási jogintézmények (összeférhetetlenség, kizárás) is garantálják. Az Rtv.-ben – sajnálatos módon – ugyan ilyen részletes garanciák nincsenek, a 13. § (2) bekezdése mégsem értelmezhető pusztán elvként, azaz a rendőrségi eljárásban is érvényesülnie kell a részrehajlástól mentes ügyintézésnek.

A BRFK Rendészeti Szervek Közrendvédelmi Főosztály Szakszolgálati Osztály vezetője jelentésében a panaszos állításait egyértelműen cáfolja: előadása szerint a rendőrök az intézkedésnél jelen lévő személyek közül senkit sem ismertek személyesen, a két fél egy-egy képviselőjét pedig azért hívták félre, hogy lehetőséget biztosítsanak egymástól függetlenül történő meghallgatásukra.

A panaszos, valamint a rendőrség álláspontja a részrehajlás tekintetében oly mértékben mond ellent egymásnak, amely ellentmondást a Testület egyéb rendelkezésre álló bizonyítékok hiányában nem tudta feloldani. A panaszos azt a tényt, hogy a rendőrök a bérlő egyik barátjával félrevonultak, úgy élte meg, mintha a rendőrök a másik féllel a háta mögött „összebeszéltek” volna. A rendőrség nem cáfolja, hogy a felek meghallgatására külön is sor került – sőt, éppen ellenkezőleg, taktikai szempontokkal támasztotta alá a szeparált kikérdezés szükségességét. Tekintettel arra, hogy a rendőr, valamint a bérlő barátja között elhangzott párbeszédéről a Testület információkkal nem rendelkezik, az a kérdés, hogy a rendőr kedvezőbb bánásmódban részesítette-e a panaszosnál a bérlőt és csoportját, megalapozottan nem dönthető el. Mindezekből következően a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem volt megállapítható.

3) A panaszos sérelmezi, hogy őt jogorvoslati jogáról nem tájékoztatták; elmondása szerint a Testület létezéséről akkor szerzett csak tudomást, mikor 2011. június 15-én látogatást tett a BRFK VII. Kerületi Rendőrkapitányságon.

Az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdése szerint a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről. A Testület töretlen gyakorlata szerint a tájékoztatásnak magában kell foglalnia mind a lehetséges panaszforumokra, mind a határidőkre vonatkozó kioktatást.

A Testület a rendőrség részére 2011. június 23-án kiküldött megkereséséhez mellékelte a panaszbejelentésről felvett jegyzőkönyvet, amelyből egyértelműen kitűnt, hogy a panaszos sérelmezi a panaszjogáról szóló tájékoztatás elmaradását. A megkeresésben a Testület kérte a rendőrség arról szóló információit, hogy milyen tájékoztatást adtak a panaszosnak a helyszínen.

Az intézkedési lap, valamint a rendőri jelentések szerint az intézkedést a járőrök „jogi felvilágosítással fejezték be”, azt azonban nem részletezték, hogy a felvilágosítás pontosan mire terjedt ki. A jelentésekből kitűnik, hogy a vita tárgyát tulajdonképpen egy polgári jogi tárgyú kérdés képezte – a bérbeadó zálogjogának fennállása a bérlőnek a bérleménybe bevitt dolgain. A szöveg összefüggéseiből arra lehet következtetni, hogy a jogi tájékoztatás, amelyet mindkét fél „tudomásul vett”, az arról szóló tájékoztatás megadását jelentette, hogy a bérlő nem vihet ki ingóságokat az étteremből, ugyanakkor az iratok alapján az sem zárható ki, hogy a jogi tájékoztatás a panaszjogról való tájékoztatást is magában foglalta.

A panaszos előadása szerint a rendőri intézkedéssel nem volt elégedett – ezzel ellentétben a rendőri jelentések szerint a panaszos az intézkedést „megköszönte”, és egyáltalán nem jelezte, hogy a rendőri fellépéssel kapcsolatban bármiféle sérelme keletkezett volna.

A fentiek fényében a Testület arra a következtetésre jutott, hogy a rendőrség és a panaszos állításai egymással ellentétben állnak, mivel a rendőrség ragaszkodik ahhoz, hogy a jogi felvilágosítást megadta, a panaszos pedig azt állítja, hogy panaszjogáról nem tájékoztatták. Ezzel összefüggésben a panaszos jogorvoslati jogának sérelme nem volt megállapítható.

B) A panaszos nehezményezi, hogy 2011. június 15-én feljelentést kívánt tenni a BRFK VII. Kerületi Rendőrkapitányságon, azonban 2 órán keresztül tartó várakoztatását követően úgy döntött, hogy nem vár tovább. A panaszos állítása szerint azt a tanácsot kapta, hogy 3 órával később térjen vissza a rendőrkapitányságra, azonban arról biztosítani nem tudták, hogy ezt követően sor kerül majd rá is.

A biztonsági őr nyilatkozatát rögzítő meghallgatási jegyzőkönyvből annyi állapítható meg, hogy a panaszos nem 2011. június 15-én, hanem egy nappal korábban jelent meg a rendőrkapitányságon, másodmagával. A jegyzőkönyv tartalmazza, hogy az ügyeletes tiszt 4 külföldi személyt hallgatott meg, ezért a panaszosnak várakoznia kellett, amit ő kísérőjével együtt tudomásul vett. A VII. Kerületi Rendőrkapitányság állításának igazolásaképpen eljuttatta a Testülethez az aznap este meghallgatott négy külföldi bejelentő ügyében keletkezett iratokat is. Nagyjából egy óra múlva, a panaszos a biztonsági őről megkérdezte, hogy amennyiben elmennek, és 2-3 óra múlva visszajönnek, biztosan ők kerülnek-e sorra. Kérdésükre válaszolva az őr elmondta, hogy amennyiben úgy gondolják, vissza lehet jönni később, de egyúttal jelezte, hogy mivel sorszám húzására nincs lehetőség, semmiféle biztosítékot nem tud nyújtani arra, hogy egyből fogadják majd őket. A biztonsági őr beszámolt róla, hogy az ügyeletes tiszt a külföldiek bejelentésével négy órán keresztül foglalkozott, és addig nem fogadott senkit.

A Testület a várakozás hosszának mérlegelésekor hangsúlyt helyezett az arányosság követelményének figyelembevételére. Az Rtv. 15. § (1) bekezdés szerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés céljával.

A várakozás hosszú időtartama tekintetében a rendőrség, valamint a panaszos elmondása között ellentét nem fedezhető fel. A rendőrség által felhozott érveket a Testület maradéktalanul elfogadta, mivel a rendőrség a várakozási idő hosszúságára ésszerű magyarázatot adott. A körülmények arra engednek következtetni, hogy nem arról volt szó, hogy a panaszos ügyével a rendőrségen nem akartak foglalkozni. A rendőrség által rendelkezésre bocsátott iratok tanúsítják, hogy a panaszost nem valamiféle önkényes indokkal várakoztatták, hanem azért, mert az ügyeletes tiszt valóban nem ért rá. A rendőrség elmondásának megfelelően, a dokumentumok az ügyeletes tiszt által meghallgatott 4 külföldi személy ügyeiben, a panaszos várakoztatásának ideje alatt keletkeztek – az ügyintézés a szokásosnál hosszabb időtartamát a tolmácsolási nehézségek is igazolják. Álláspontjának kialakításakor a Testület figyelemmel volt arra a körülményre is, hogy a panaszos az esti órákban járt a rendőrségen.

A panaszos jelezte, hogy nem ér rá órákig várakozni, ekkor a rendőrkapitányság munkatársai lehetőséget biztosítottak számára, hogy egy későbbi időpontban térjen vissza a bejelentés megtétele céljából. A panaszos saját elmondásából derül ki, hogy a kapuszolgálatot ellátó őr is próbált segítséget nyújtani számára: kétszer is megkérdezte az ügyeletes tisztet, mikor kerülhet sorra. A panaszos 2 óra elteltével saját elhatározásából távozott, amely tény semmiképpen sem róható a rendőrség terhére a késedelem megítélésekor.

A panaszos ügyének folytatásával kapcsolatban az iratokból a Testületnek annyi adat állt rendelkezésére, hogy 2011. június 20-án végül megtette büntetőeljárás alapjául szolgáló bejelentését, tehát a rendőrség eleget tett az ügyben elvárható kötelezettségeinek.

Erre tekintettel a Testület megállapította, hogy a rendőrség az intézkedési kötelezettségének a feljelentés kapcsán eleget tett, és a panaszolt késelem a hatóság részéről nem volt olyan mértékű, amely megalapozná a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogának sérelmét.

IV.

A Testület állásfoglalása szerint a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga az intézkedési kötelezettség teljesítésével összefüggésben nem szenvedett sérelmet. A Testület a részrehajlás tekintetében a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét, valamint a panaszos jogorvoslathoz való jogának sérelmét nem tudta megállapítani. Mindezek alapján a testület az Rtv. 93. § (2) bekezdésének megfelelően, a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2011. december 20.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
előadó testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag